

Apukka ym.: Ehdotus vuoden 1995 veroasteikkolaiksi

Eduskunnalle

Hallitus esittää vuoden 1995 valtionverotuksessa sovellettavaksi progressiiviseksi tuloveroasteikoksi asteikkoa, jossa vuoteen 1994 nähden asteikkoa on lievennetty 2 prosentin hintatason nousua vastaavasti.

Budjettitalouden velkakannan arvioidaan vuonna 1994 olevan 304 miljardia markkaa ja budjettiesityksen mukaan velkakanta olisi vuoden 1995 lopussa 367 miljardia markkaa. Näin ollen budjettitalouden velan bruttokansantuoteosuus nousee vuoden 1993 48,7 %:sta 67 %:iin vuoden 1995 lopussa. Koko valtionvelka olisi tällöin 70,5 % BKT:sta.

Vuonna 1995 valtionvelasta aiheutuu menoja 24,5 miljardia markkaa. Samaan aikaan tulo- ja varallisuusveron tuotoksi arvioidaan 31 miljardia markkaa ja arvonnäisäveron tuotoksi 37 miljardia markkaa.

Ahon ja Viinasen hallituksen talouspolitiikka on johtanut valtion massiiviseen velkaantumiseen samalla, kun työttömyys on noussut puoleen miljoonaan henkeen ja pysyy korkeana seuraavat viisi, jopa kymmenenkin vuotta. Näissä oloissa ei ole enää edellytyksiä merkittävään tuloveron keventämiseen, vaikka pieni- ja keskituloisille verotus onkin kohtuuton. Me esitämme kuitenkin, että asteikon alapäähän annettaisiin hallituksen esittämää suurempi kevennys niin, että hallituksen esityksen asteikkoon tulisi vielä noin 4 %:n alennus esitetyn päälle. Lisäkevennyksellä on tarkoitus rohkaista kotimaista kulutuskysyntää sen lisäksi, että vuodeksi 1995 ajoittuu poikkeuksellisesti kaksi veronpalautusta.

Lisäkevennys ulottuisi lähes 160 000 markkaan saakka. Vakavasta velkaongelmasta huolimatta on käytettävä hyväksi mahdollisuutta pieni- ja keskituloisten verotuksen keventämiseen, millä rohkaistaisiin kulutuskysyntää.

Esitämme myös lievää kiristystä asteikon yläpäähän, mikä ei kuitenkaan riitä kompensoimaan alapään kevennystä. Tarkoitus onkin tällä kevennyksellä rohkaista muutoin epävarmaa ku-

lutuskysyntää. Ehdotettu asteikko vähentää hallituksen esitykseen verrattuna verokertymää noin 400 miljoonaa markkaa.

Jotta mm. tässä esitetty verotuksen kevennys ei edellyttäisi valtionvelan lisäämistä, esitämme muuhun verotukseen seuraavia muutoksia:

- pääomatuloveroprosentin nostaminen 30 %:ksi,
- yhtiöveroprosentin nostaminen 25 %:sta 30 %:ksi,
- vientiveron käyttöönotto ja
- ympäristöverotuksen asteittainen lisääminen.

On selvää, että yritystoiminnan kansainvälistyminen sekä pääomaliikkeiden vapauttaminen samoin kuin kilpailu tavaroiden ja palvelusten markkinoilla asettavat käytännössä rajoituksia kansallisen veropolitiikan toimintavapaudelle, jolloin oikeudenmukaisuutta joudutaan punnitsemaan sitä vastaan, että mahdollisuudet kokonaan välttää joidenkin pääomatulojen verotusta ja ainakin pienentää yritysverotusta ovat lisääntyneet, mm. ns. verokeitaiden avulla.

Edellä mainittujen verorakennemuutosten lisäksi työnantajan sosiaaliturvamaksujen kohdentumista tulisi tarkistaa siten, että se ei yksinomaan perustuisi maksettuihin palkkoihin. Vientiveron yhtenä toteuttamistienä voisi olla myös juuri työnantajamaksujen porrastaminen. Palkansaajan sosiaaliturvamaksujen porrastaminen puolestaan lisäisi niissä oikeudenmukaisuutta.

Valtion tuloveron ylin marginaaliveroprosentti on 39 % hallituksen esityksessä. Kun lisäksi otetaan huomioon kunnallisveroäyrin hinta (keskimäärin 17,4), työeläkemaksu (4 %), 5 §:n mukainen lainavero (4 %), kansaneläkevakuutusmaksu (0,55), sairausvakuutusmaksu (3,80), työttömyysvakuutusmaksu (1,87 %), nousee kaikki verot ja maksut huomioon ottava korkein marginaaliprosentti yli 70 %:iin. Tällöin valtion tuloveron marginaalien korottamiselle ei jää ko-

vinkaan paljon tilaa. Vaikka tuloasteikon yläpään verotuksen lisääminen tai pääomatulojen verotuksen lisääminen ei oleellisesti pienennäkään velkaantumista, se on kuitenkin perusteltua jo oikeudenmukaisuussyistä: laman kulujen maksamiseen on hyvätuloisten osallistuttava maksukykynsä mukaan. Me esitämme ylim-

mäksi valtion tuloveron marginaaliprosentiksi 41 %. Lisäksi porrastuksen muuttaminen vaikuttaa esityksessä samaan suuntaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Vuoden 1995 veroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä 154)

2 §

Progressiivinen tuloveroasteikko on seuraava:

Verotettava ansiotulo mk	Vero alarajan kohdalla mk	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta %
44 000— 61 000	50	7
61 000— 75 000	1 240	17
75 000—105 000	3 620	21
105 000—150 000	9 920	28
150 000—200 000	22 520	34
200 000—285 000	39 520	38
285 000—	71 820	41

3—6 §

(Kuten hallituksen esityksessä 154)

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 1994

Asko Apukka
Eila Rimmi
Iivo Polvi
Martti Korhonen

Esko Helle
Juhani Vähäkangas
Outi Ojala
Timo Laaksonen
Jaakko Laakso

Esko Seppänen
Raila Aho
Claes Andersson
Osmo Polvinen